

Flertallet for af den danske Befolkning med sig, at Ingen kan tvivle om, at han vil appellere til den. Vor Mening om, hvorledes Svaret vil blive, kan være forskjellig, men derom kunne vi ikke tvivle, at den ærede Minister vil respektere det Svar, han faar, paa konstitutionel Maade.

J. Madsen: Naar jeg tager Ordet for at omtale det foreliggende Finantslovsforslag med nogle enkelte Bemærkninger, vil jeg først begynde med det første Afsnit af Finantsloven, nemlig Domænerne og de under Domænevæsenet henhørende Eiendomme. Jeg finder da under de under Domænevæsenet henhørende Eiendomme Tipperne i Ringkjøbing Fjord og Forstrandsretten, hvilke Gjenstande jeg finder meget hensigtsmæssig opførte under færegne Konti. Men naar jeg betragter disse to Forhold lidt næriere, saa finder jeg, at der er et andet Forhold, som staar i nær Berøring med dem, og det er: Hvor hører den Eghedsretten hen, som Staten har over de danske Farvande, saaledes at der kan gives Koncession paa Inddæmning og Udtørring af enkelte Strækninger af Fjorde og Vig? Det forekommer mig, at naar Forstrandsretten, som nærmest er begrænset til den tørre Del af Stranden indtil Havet, maa henhøre under Domænevæsenet, og naar Tipperne i Ringkjøbing Fjord, som ere opstaaede af en Del af Ringkjøbing Fjord, ogsaa skulle henhøre under Domænevæsenet, saa maa det være en Følge deraf, at enhver Del af Havet, af Fjorde og Bugter, som udtørres og tørlægges, ogsaa maa henhøre under Domænevæsenet. Men nu staar der i Grundloven, at ingen Domæne kan afhændes uden, ifølge Lov, og vi vide ogsaa, at Eiendomsretten over de Strækninger, der indtages fra Havet, Fjorde og Bugter ved de saakaldte Koncessioner, gives paa den Maade, at Regjeringen tilsteder vedkommende Ansøger at faae en Koncession, hvorved de Vedkommende, der maatte have Noget derimod at indvende, indtaldes til Møde for en Landvæsenkommission for der at fremsætte deres Indvendinger, og hvor der saa ingen Indvendinger videre fremkomme, der anses de, som søge Koncession, for at være Ihændehavere af vedkommende tørlagte Strækninger. Dette foraarsager imidlertid ikke saa saa Ulemper ved Udførelsen; thi der gives Tilfælde, hvor Selskaber, som have sluttet sig sammen og foretaget saadanne Inddæmninger ved Tilflugt igjennem Akter, have erhvervet sig store Strækninger, f. Ex. ved Sønder-Nisum Fjord, der saa at sige mere ligner en Indsø end en Del af Havet, og hvor den tørlagte Del, som allerede er inddæmnet, ligger grundfænde op til 3 à 4 Kommuner og mellem 2 Jurisdiktioner. Da det nu for største Delen er et fremmed Aktieselskab, mest bestaaende af Udlændinge, der har søgt Koncession, bliver det paa denne Maade næsten som en udenlandsk Enklave, der bliver beliggende mellem forskjellige Juris-

tioner og forskjellige Kommuner. Kommunernes Bete opføres ved de nødvendige Kjøpser til og fra disse tørlagte Strækninger, og de Arbeidere, som ere beskæftigede ved Inddæmningen, blive lidt de tilgrænsende Kommuner til stor Byrde, dels i Sygdomstilfælde og dels i andre Trængsels-tilfælde, saa at Kommunerne lidt maa gjøre betydelige Tilflugt, som de selv maa bære, og som de ikke faae den mindste Godtgjørelse for, idet det staar uafgjort, hvorvidt disse inddæmmede Strækninger skulle svare Noget til Kommunernes Kasse eller Statskassen for efter en rimelig Lids Forløb. Jeg kan ikke forstaa, at dette staar i Overensstemmelse med Grundlovens klare Ord, at ingen Domæne kan afhændes uden ved Lov; thi det forekommer mig, at det danske Stærritorium ligesaavel maa henhøre under Domænevæsenet som f. Ex. Tipperne i Ringkjøbing Fjord og Forstrandsretten; men er det Tilfældet, at jeg har sluttet rigtig, forekommer det mig ogsaa, at det deraf maa være en bestemt Følge, at intet Inddæmnings- og Tørlægningsarbejde kan iværksættes og foretages og ingen Eiendomsret gives et saadant Selskab uden gjennem Lov. Jeg har aldrig rigtig kunnet forstaa, at denne Eiendomsret kan gives ved de saakaldte Koncessioner, og jeg ønsker at høre den ærede Finantsministers Udtalelse herom. Naar jeg gaar ud herfra og omtaler, at saadanne Foretagender virkelig føre til, at Kommunerne i Sygdoms- og Svaghedstilfælde blive overbeholdt med Udgifter til Fattige, som ikke ere hjemmehørende i Kommunen, netop paa Grund af saadanne Extraanlæg, saa forekommer det mig ogsaa i det Hele, at med Hensyn til den hele Fattigbyrde bliver det en Uret, at Staten giver Love derfor, men derhos siger til Kommunerne og Kommunernes Bestyrelser: I skulle sørge for at udråde det Hele, medens Staten holder sig fornemt tilbage og ikke giver en Stilling dertil. — Der er allerede talt om en Del Individier i Samfundet som flere Gange have været Gjenstand for Omtale her, og som jeg etter maa nævne nemlig de saakaldte Idioter. Det er en bekendt Sag, at de Døvstumme og Blinde faae betydelige Tilflugt af Staten til Ophold paa Døvstumme- og Blindeinstituttet, men saasnart et Barn tillige er Idiot eller Halvidiot, er det meget vanskeligt for Vedkommende at faae Bidrag til deres Oplærelse, skjøndt der gives en bekendt privat Skole her i Byen, som tager sig af saadanne Børn og med Held virker i velgjørende Retning for disses Uddannelse. Det forekommer mig, at er der noget Individ i Samfundet, som trænger til Statens og Kommunens Understøttelse, er det netop de ulyskelige, aandsdøge Børn, og der bør gives noget for at give dem en Uddannelse, som svarer til deres Landsevner. Jeg tror, at der her er noget Mere for Staten at gjøre, end den hidtil har gjort, og jeg vilde ønske, at vi havde set Noget enten i Form af Lovforslag eller gjennem Finantsloven, hvor-